

KARIN BOYE

Kallocain

OM ARBETSMATERIALET

Det här arbetsmaterialet hör till boken *Kallocain* av Karin Boye, bearbetad av Tomas Dömstedt. Materialet är tänkt som ett stöd i undervisningen.

Lärdelen innehåller en presentation av boken och författaren, samt muntliga uppgifter. Elevdelen innehåller en ordlista, grammatikövningar, läsförståelsefrågor och skrivuppgifter.

OM BOKEN

Kallocain kom ut 1940 och är Karin Boyes sista och mest kända bok. Det är en dystopi, det vill säga en mörk framtidsskildring. Samtidigt är *Kallocain* också väldigt influerad av sin samtid och kritiken mot de totalitära samhällen som skildras i boken kan ses som en reaktion mot den samtida utvecklingen i såväl Tyskland och Sovjetunionen. Boken publicerades dessutom mitt under brinnande världskrig.

På sida 2 finns en kort presentation av de viktigaste karaktärerna i *Kallocain* och på sida 3 finns ett förord som kort berättar vad boken handlar om. Läs gärna det tillsammans med eleverna inför läsningen.

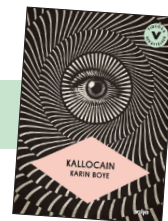
OM FÖRFATTAREN

Karin Boye föddes år 1900 i Göteborg och flyttade som nioåring till Stockholm.

Karin Boye började skriva dikter och berättelser väldigt tidigt och hon målade även akvareller. Det är dock sitt författarskap som hon är mest känd för.

Efter studenten studerade Karin Boye till lärare och hon tog examen 1921. Året efter debuterade hon med diktsamlingen *Moln*. Många av dikterna handlade om funderingar kring religion, livet och framtiden.

Andra diktsamlingar är *Härdarna* (1927) som bland annat innehåller den berömda dikten "I rörelse" och "Från en stygg flicka", samt *För trädens skull* (1935) där dikten "Visst gör det ont" finns med – Boyes kanske allra mest kända dikt.

Efter sin folkskollärorexamen fortsatte Karin Boye att studera grekiska, nordiska språk och litteraturhistoria i Uppsala. Under universitetstiden blev hon medlem i Clartéförbundet, som är en socialistisk organisation som fortfarande finns. De ger bland annat ut tidskriften Clarté och Karin Boye blev en del av redaktionen 1927.

Genom Clartéförbundet träffade hon sin man Leif Björk, som var nationalekonom. De gifte sig 1929. Båda var väldigt intresserade av Sigmund Freuds terapimetod psykoanalys, och när paret flyttade till Berlin gick Karin Boye i psykoterapi.

Det var också i Berlin som Boye till slut erkände för sig själv att det var kvinnor hon älskade. Hon och Leif Björn skilde sig 1933 och Karin Boye träffade Margot Hanel. Boye lämnade dock Berlin och slutade även sitt engagemang i Clarté. Senare kom Hanel till Sverige och de två kvinnorna levde tillsammans.

Karin Boye dog 1941. Hon tog livet av sig på en utsiktsplats i Alingsås och ligger begravd på Östra Kyrkogården i Göteborg.

Karin Boye tillhör en av de mest kända svenska författarna under epoken Modernismen.

Du kan läsa mer om Karin Boye och hennes verk på Karin Boye sällskapets hemsida <https://www.karinboye.se/index.shtml>

MUNTLIGA UPPGIFTER

Berätta

Berätta om hur den värld där Leo Kall bor är organiserad. Vad heter den? Vilka olika delar finns? Vad heter ledarna? Vilka regler gäller?

Kalloccain är en dystopi. Har du läst andra, mer moderna, dystopier? Berätta om en favoritdystopi.

Diskutera

Det samhälle som beskrivs i Kalloccain är väldigt organiserat. Alla människor bor i likadana lägenheter, har likadana kläder, äter samma mat och alla befinner sig under jord. Hur tror ni att det vore att leva i ett sådant samhälle?

Om ni fick tillgång till Kalloccain, vad skulle ni använda det till?

Vilka fördelar och nackdelar finns med ett medel som får alla att tala sanning?

När fler börjar ange folk (sida 52) tror Leo Kall att det beror på ökad lojalitet med Staten, medan Rissen tror att det handlar om att skräcken har ökat. Vad tror ni? Varför?

Jobba vidare

Ta reda på mer fakta om Karin Boye och hennes dikter och böcker. Låt eleverna skriva en faktatext om henne.

Låt eleverna ta reda på vad som hände i världen runt 1940 när Kalloccain kom ut. Diskutera vilka händelser som kan ha påverkat Karin Boye att skriva boken.

Låt varje elev välja en dikt av Karin Boye och öva på att läsa den. Ägna en lektion åt att låta dem läsa dikter högt för varandra.

Låt eleverna göra en gruppläsning av en dikt och träna på till exempel turtagning, att läsa i kör eller på annat sätt göra en annorlunda uppläsning.